

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZI ONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
 Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

FŐZKRESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

SZÉKELY IMRE.

POLITIKAI ROVATVEZTŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

SZE. KESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota,
 első emelet, az udvarban.

A nagyképűek és vizvértük.

— febr. 10.

A szövetkezettellenzék tegnapi gyűlésén annak elnöke, Kossuth Ferencz — már az Andrássy Gyulával folytatott beszélgetés után — kijelentette, hogy a függetlenségi párt régi és most a nemzet által szankcionált törekvései közül a gazdasági önállóságra irányulók könnyebben és hamarabb valósíthatók meg, mint a közjogi függetlenégre irányulók. Vagyis: az önálló vámterület könnyebben és hamarabb lesz megkapható, mint az önálló magyar hadsereg, az önálló magyar külügyi képviselő, meg a többi.

Ujból hangsúlyozzuk: az Andrássyval való értekezés után jelentette ezt ki Kossuth, tehát a király véleményének ismerete alapján. És ez lényeges dolog. Mert a magyar közvéleményben legyőzhetetlenül élt az a meggyőződés már évtizedek óta, hogy a király miatt nem lehet megcsinálni az önálló vámterületet, hogy a király nem engedti szétszakítani két országának össze kovácsolt vámközösségét. Sok, sok

minden adhatott táplálékot a magyar közvélemény ezen meggyőződésének. Hiszen látnia kellett, — hogy a hazafias kormányok sem merték a magyarságot megrontó vámközösséget megszüntetni; látnia kellett, hogy közgazdaságilag kiválóan képzett kormányférfiak is hitvány érvekkel indokolták a vámterületi közösség szükségét; látnia kellett, hogy a gazdasági körök szakadatlanul és mind kétségbeesettebben sürgették az önálló vámterületet. És ha mindezek dacára mégis azt kellett látnia, hogy az a lebélyező közösség mégis fennmarad, hogy ezt az egyszerű kétoldalú szerződést mi nem mondjuk föl Ausztriának, holott kizsákmányoltatásunk világos, akkor nem állhatott távol az igazságtól az a meggyőződés, hogy a király nem akarja országainak gazdasági szétválását, a királynak esnék rosszul, ha országi között vámsorompókat tudna.

Kormányaink eddig a hátuk mögött levő többségtömegre támaszkodva nem akarták az ország evidens életérdekét a király egyéni érzelmeivel szemben érvényre juttatni.

Most azonban megmozdult, megszólalt végre ez az ország, — most aztán olyan kormány, mely bármiféle érzelmi momentumokért az ország életbevágó érdekeit áldozná föl, nem lehet és nem boldogulhat többé. Az önálló vámterület most meg lesz és azok, akik eddig a Tisza nagy államférfiúi voltára esküdtek és azok, akik az ellenzék surescentiáját kigunyolják és a szabadelpvűpárt nagyságát hirdetik, — egyszerre észhez fognak térni, mikor az eddigi apró vivmányocskák helyett megfogják kapni azt, amit a nemzet életerejé, akaratának szolemnis megnyilatkozása vivot ki magának.

Persze, a komolyak és higgadtak, vagyis a nagyképűek és vizvértük most még sopánkodni fognak az eddigi kormányok tudatosan valótlannal mondott érvei nyomán, hogy az önálló vámterület tönkre teszi a mezőgazdaságot és még hirdetni fogják vastagkoponyájú hallgatóság előtt, hogy közös vámterületen is fejleszthető a magyar ipar. Hiszen ezeket az érveket hallották világéletükben: Matlekovitstól kezdve Hieronymiig

Benkő házassága.

— Elbeszélés. —

Irtá: Szeredai Károly.

I.

Nagy volt a meglepetés a kis városkában, mikor egy szép téli estén kitudódott, hogy Benkő Gyurka eljegyezte a világszép Pédey Ilonkát, a környék leggazdagabb emberének lányát. Kora reggel a hivatalos proklamációt követő napon mindenki csak arról beszélt: a szatócsnál, a mészárosnál és a piacon. S aztán folytatták a sajátos, senkitől sem várt esemény fölött való eszmésését, a kávéház permetező üvegtáblái mögött éppugy, mint a jómódu polgárok túlfutott szalonjaiban. És mindenütt csak egy hang, csak egy vélemény volt hallható: — Érthetetlen! Csodás! Megfoghatatlan!

Ugy állt a dolog, hogy Pédey Ilonka mesésen szép és mesésen gazdag leány is volt. Szépségét a városka lantotverő trubadurjai fellengző ódáiban magasztalták, apja vagyona köré pedig az idők folyamán valószínűs kis mítosz szövődött. És körülrajongták, imádták, — valószínűs pogánykultuszú üztek vele az udvarlói. És milyen udvarlók! Az érdekes Bagotay Zsigát, a lebilincselő kedvességű Szentmihályi Miklóst nem is említve, — ott volt az előkelő Ivánffy Tibor báró és kir. kamarás, az elégáns nagyvilági ember, — aki talán mindegyiknél erősebben görnyedezett az igájában.

Es ez a furcsa istenteremtés, ez az Ilonka Benkőhöz akart menni feleségül.

Hát ki is az a Benkő Gyurka tulajdonképpen?

Igaz, a jellemén, az eddigi életében még keresve se lehetne ganesolni valót találni. Becsületesen küzdött a célért, melyet magának kitűzött; szívós erélyvel háritotta el utjából a minduntalan elébe gördülő akadályokat és elmondhatja magáról, hogy önérejből vitte valamennyire. Apja is ritka, derék, szeretetreméltó ember volt, aki sajnos, már akkor tért meg az édes anyaföldbe nyugodni, mikor a kis Gyurka sápadt, korovén arcával még nagyon rászorult volna a gondozására.

Hisz ez mind igaz, mind nagyon szép dolog. De a vézna fiú szegény volt, mint a templom egere, mikor öt esztendővel ezelőtt az egyetemre ment és most doktori diplomával tért vissza, de épp oly fakón, épp oly szegényen.

Hanem még ez is hagyján. Egy Pédey Ilonkának, mikor a jövődöbelije választásáról van szó, nem kell magát fináncziális gondokkal emésztetnie. S az elhatározása érthető lett volna, ha Benkő Gyurka elégáns megjelenésű, szép gyerek... De arra a korán görnyedt, beesett arcú halvány férfura még az irigység se foghatta volna rá, hogy valamikor esinos volt. Hát a szeme — az igaz, annak olyan sajátos ragyogása volt. S mikor beszélt, öntudatlanul nem tudta büvölni a hallgatót ezzel a nagy, mélabus barna szemével. De ez a fénypont az egyetlen is ezen az igénytelen, fölíánszagu szürke emberen.

Ugy van ez már ezen a nyomorult, vétkes világon, hogy az asszony nép nem

tud ellenni friss pletyka nélkül. Így hát a szegény ifjú jegyospárt is ugyancsak megforgatták, megrostálták.

Ami különben legkevésbé se változtatott azon, hogy ott a folyondár-befutotta, barátságos Pédey-kastélyban két fiatal sziv kimondhatatlanul boldognak érezte magát. Mit is törődtek ők az emberek irigy fecsegésével, mikor szorosan egymáshoz simulva elnézték az egyik ablakfülkéből a kavargó hópihék tánczát, vagy mikor leültek a zongorához és a leány ujjongó jókedvében verte azt a vidám korhelynótát, hogy:

Nem busulok, busuljon a ló.

Vagy mikor pajzánkodtak egymással.

— Adja a kezét kis Ilonkám.

— Nem adom, mert megint egy félóraig össze akarja csókolni.

Hát nem szeret egy kicsit se?

— De tisztelt vőlegényem-uram, mi esoda beszéd ez?

— Edes mátkám, edes, daczos kis Ilonkám!

II.

Hat éve már annak, hogy a kis városkában egy szerelmes pár ember tanyázik. A Benkő doktor, meg az édes, székefejű felesége, kit mindenki bálványozott, aki csak ismerte.

A szegény, vézna Gyurkából tekintélyes, jómódu ember lett ez idő alatt. Hogy aztán az asszony megáldotta pár év előtt egy gyönyörű babával, aki szakasztott az ő mása volt, egészen elvesztette az eszét.

Mindig csak azt becézgette, csókolgatta. A kis Gyuri vol az ő életének napja,

Széchenyi Páltól kezdve Tisza Istvánig, az első vámterületi harcztól a Hegedüs Sándor programbeszédéig. Hogy ezek az állítások csupán kicsinyhitű vagy rosszhiszemű, hatalomvágyó és hatalomföltő poliikusok szofizmai és hamisságai voltak csak, azt persze a „komolyak” és „higgadtak” nem gondolták meg és nem hiszik ma sem és mondani fogják mondókáikat mindaddig, míg a való élet a fejük búbjára nem csap a magazagságaival.

Ha soha, semmi egyéb haszna nem lett volna és nem lenne az obstrukciónak, ha az általa okozott károkat megsokszorozva irjuk is terhére, ha csak egy parányi szerepe volt is az obstrukciónak az önálló vámterület elérésében: minden büne el lehet felejtve, minden kár el lehet engedve, amiért Magyarország anyagi és szellemi előmenetelének létfontosságát segített megszerezni 1848. december 19 én kelt egy „Kaiserliche Verordnung”, mely a „Magyarországba dicsőségesen előnyomuló cs. k. csapatok” szuronyainak hegyén hozta Magyarországra a közös vámterület átkát. Egy másik téli nap, 1905. január 26-ika hozta meg Magyarországnak az életkezdést, nemzeti akaraterejével a megszabadulást, az önálló vámterületet.

Ismerkedés.

február 10.

A szabadelvű párti — képviselő urak tegnap este a Hungáriában összejöttek, hogy vacsorázzanak és ismerkedjenek.

Hajh, egyszerre megváltozott a menü és megváltozott sok minden, a mióta utójára együtt vacoráltak lelkesen, hangosan és számon. Mikor utójára így együtt ültek, azok, akik most is ülnek és azok is, akik most már — a földön ülnek... Gyönyörű idők voltak azok, ne is emlegessük, mert kis-é érzékenyebb lelkű ember, mint tesszem azt, talán Feilitzsch báró, sirva fakad, ha csak gondol is rá. Hát ne emlegessük.

Mert, mondom, azóta hajh, de sok minden megváltozott. Irtózatos sorvadás támadta meg a gyönyörű gárdát Ugy megfogott, hogy bizony mesterség lesz ráismeri Kubinyi Gézából példautókat Gajári Géza maradt meg. Percezel Dezső úgy összeszezsugorodott, hogy beleferne egy zseb-kendőbe, Münnic Auréltól meg semmi, de éppenséggel semmi se maradt meg. Elfojgyott egészen, pedig micsoda gyönyörű szép darab órnagy volt, hiszen talán még méltóztatnak rá emlékezni. Vissza: kegyetlen erős szélnek kellett annak lennie, amelyik elsöpörte. De elsöpörte.

Tisza István gróf, a rózsás ifjúságban Grácba lovagolt dalia: generalis, tegnap este ha bemut a Hungáriába és szerterézett, igazán elmondhatta: Nagyon sokakat látok itt, akik nincsenek itt! Ha ezt mondta a kegyelmessége: Jól lát, sokkal jobban, mint a hogy a választás előtt látott.

Bizony, a regiment elfojgyott, legszebb diszei elhulltak. Elhulltak a Gézák, elhulltak a Györgyök, Szacellary, a hűséges és Borbély, a snájdíjók. És velük egész sereg a hűségnek és a szeréjiek közül. Feksznek a csatasíkon és Percezel Dezső hasztalan lobogtatja selymekendőjét, nem állanak már föl — szavazni.

Ért kívánjuk joggal az ismerkedő képviselő uraknak, hogy — ismerjenek egymásra. A nemzet bizony már úgy se akarja ismerni őket, mert már nagyon is megismerte. Ismerkedjenek hát ők, szeressék egymást és — vacsorázzanak jó étvágygyal. Ha más is az ételsor, az ne vegye el kedvüket. A régi kosztrol bizony le kell szokni. A megszokott finom fogásokat ezentul nélkülözni kell. Még jó szerencse, hogy az utóbbi időben, főként november 18-ikán, az urak belegyakorolták magukat — az ordnáló fogások élvezésébe is.

Ambátor, azt mondják, a koszt akkor is finom volt és az ital — francia pezsgő. Most már a koszt is hanyatlani fog kissé. Ezen az ismerkedő vacsorán már nem tállaltak se mini zteri tározát, se államtitkarságot, se olyan finom peccenyéket, amelyek a gazdasági tevékenység konyhájában sülnék. Az a bizonyos fazék, amelyről annyi nótá zengett, amióta lent és dudu szól, nem áll többé kellemetes gőzölgéssel az asztal közepén. Mindezekkel a finom dolgokkal tegnap este már az urak nem — ismerkedtek. Ezuttal már csak egymással ismerkedhetnek, ha kíváncsiak egymásra.

De azért még se kell éhen maradniok. Ugy lehet, tegnap este Tisza István gróf cipót vágott föl az asztalfőn s igen szivesem szolgált belőle egy-egy jókora karéjjal minden elvtársnak. Ez a cipó különben csak nekik friss. A másik félen harmincz este dőnél hosszabb ideig ezt ették. Ugy hívják, hogy az ellenzék keserű kenyere. Keserű is, sós is. Nem olyan étel, amit pezsgővel öblit le az ember. Majd elvállik, hogy az ismerkedő urak — kérjék-e belőle, vagy azt mondják Tisza Istvánnak: Ezt már csak maga egye az ur!

A kamara közgyűlése.

— febr. 10.

A debreczeni kereskedelmi- és ipar-kamara tegnap délután tartotta az évben első közgyűlését Szabó Kálmán elnöklésével.

Napirend előtt Györffy Aladár kamarai tanácsos szólalt fel és a következő szép lelkes beszéddel üdvözölte Szabó Kálmánt képviselővé történt megválasztás alkalmából:

Mélyen tisztelt kamarai közgyűlés!

Bár kamarai kerületünk bizton min-

derüje, verőfénye, mindene. A lelke hozzá-nótt ehhez a larmás, okos apró jószághoz — erős, elválaszthatatlan kötelékekkel.

Emberi boldogság — szappanbuborék! Bz hamar multok mi daktett! Egyszer csak rátk mondják: vége! Voltatok és nem vagytok!

Ugy történt a dolog, hogy az orvos egy nap ott állott egy hófehér, muszlin függönyös kis ágynál, melyben egy gyermek vad láztól gyötörve hentergett föl és alá. Ez a gyermek — a Bankó Gyurka gyermeke volt. A szemefénye, a szive gyönyörűsége volt. Könyörgött az orvosoknak:

— Mentétek meg a fiamat. Ne hagyjátok meghalni, mert engem is kivihettek utána a temetőbe. És nem tudok élni nélküle — nem tudok lenni nélküle...

Es foltették a harezot azzal a szikár, kaszáthordó sötét szörnnyel, melynek halál a neve. És nem bírták a már megragadott áldozatot kicsavarni a kezéből.

Sokáig ott álltak azon a napon az ujonnan hantolt sírdomb előtt. A Bankó Gyurka meg a felesége. A tikkasztó hőség enyhébbre kezdett válni, lanyha esti szellő simogatta végig a sírokon nyiló jázminokat, ószirózsákat. Augusztus vége felé járt már az idő. A bokrokban csiripeltek a tücskök. Szomorú, egyhangú zene ez. Eppen a bánat helyére való.

Bankó Gyurka nem mozdult a sírtól. Nem könyözött, nem panaszkodott, csak ott állt és szeméit merően arra a kis fekete dombra szegezte. Hisz ezalatt alszik most a szemefénye, a szive gyermeke.

Aztán, mikor már a csillagok is kibujtak és a sápadt holdsarló régen ott uszott már a sötét felhőfoszlányokban, erővel haza kellett szállítani a doktort. Otthon is megmaradt szivetdermesztő apátiájában,

de szegény felesége, mikor szobájába lépett, hangosan felzokogva borult rá az asztalra. Már nem a gyermekét — a férjét siratta.

Volt egyszer egy nagy boldogság ezen a világon. Volt — és nincsen többé!

III.

Aztán lassan rá kezdtek mondogatni a Bankó Gyurkára, hogy korcsmajáró, korhely lett belőle. Minden este ott ül a fülledt levegőjű vendéglőszobában és úgy bámul maga elé, mintha nem volna egészen helyén az esze. Közben széles füstgomolyokat pöfékel kurtaszáru pipájából és reggelig issza a nehéz vörös bort. Akkor aztán hazaviszik — holtra részegen a feleségéhez. A szegény már úgy bletörődött a sorsába. Nem is panaszkodik senkinek. Csak mindig égő, könnytelen szemekkel jár-kei a házban és minden éjjel fennvirraszt, míg hazaérkezik az ura. Akkor aztán elhalmozza a szerencsétlent gyöngédségével, odaadó szeretetével.

Néha megtörténik, hogy Bankó pár napig feléje se néz a korcsmának. De nem bírja ki sokáig. Megint csak odavonzza az a vörösszemű, ijesztő rém, melynek nem tud nevet adni. Tá az örülés.

Ilyenkor aztán kitor belőle a lelkét maró szomorúság. Elkezd csöndesen zokogni és mindig csak azt a nótát huzatja a cigányanyal, hogy:

Iszogatok dalolgotok —

Még azt mondják, korhely vagyok!

Mikorez az átok lidérece ráfeküdt valamely családra, akkor feltartóztatlanul megy már minden — a lejtőn lefelé. A folytonos, titkosan emésztő fájdalom, az éjjeli virasztások megtörték az akaterős, bátor asszony gyöngé testét. Ágyba kellett

feküdni. Az orvosok jöttek, megnézték és megozóválták a fejüket. Aztán újra megnézték és még szomorubbán megozóválták a fejüket. Ez a szegény, hű asszony — hal-dokló volt.

Ki gondolta volna, hogy valaha ilyen lesz a sorsa ennek az egykor oly gyönyörűségeen viruló leánynak? Ki merete volna még csak két év előtt is állítani, hogy ez a szerelmes, boldog pár ember valaha szerencsétlen is lehetne életében?

Az orvosok eltávoztak — valami fagyasztó hidaggal — szívük táján.

Bankó pedig most már a napot is a korcsmánban töltötte: Nem akart józan lenni soha többé, soha többé. Nem bírta elviselni ennek a szenvedő, beteg asszonynak a tekintetét.

Egy hét múlva a cselédek kisírt szemmel álltak a kastély tornácán és halk, vissza folytott hangon rebesgették egymás között:

— A szegény nagysága meghalt! — mondották.

Elmentek a korcsmába, megvinni a gyászhirot a doktor urnak. Nagyon ittas volt már megint. S kacagott, mikor a barátai megszorították a kezét és fülébe sugták:

— Szivből sajnállak, Gyurka. Most újra egészen egyedül állsz a világon.

Azután úgy dalolta késő éjszakáig, hogy min lenkinek, aki hallotta, meggyőlemlétt a könny a szemében:

Szidnak engem, minden rosszat
Rám fognak az emberek;
Pedig én csak csititgatom,
Pedig én csak altatgatom
Ezt a szegény szívemet.

den tagja annak idején értesült arról, hogy szeretett elnökünk a szíven fekvő kereskedelmi és iparügyek érdekében politikailag exponálta magát, — a mai közgyűlésnek napirend tárgyalása előtti felszólalásának, minden politikától eltekintve, amelynek e teremben helye nincsen is, — csak konstataálni kívánom, hogy e kerületünk összes tagjai azon tény, hogy Szabó Kálmán urt. elnökünk országos képviselőnek megválasztva lett, örvendéssel eseményenként, kiváló örömmel veszik tudomásul, már azért is, mert ezen kitüntetés fénye méltó színvonalra emeli a kereskedelm és ipar idáig kicsinyre vett társadalmát.

Kegyeskodjunk nekem elengedni, — hogy a t. elnökünknek világi nagy és sok érdemeit felsoroljam, azokat mi mindnyájan egyformán jól ismerjük s megállapodva vagyunk abban, hogyha valaki becsületesen reászolgált ezen kitüntetésre, — az ő volt. Személyében meggyőződünk arról, hogy hála a magyarok Istenének, még nem halt ki azon nemes generáció, amely a nemzetnek önzetlen és önfeláldozó utódokat biztosít, kik szívvel-lélekkel szentelik egész életüket országos érdekekért, — vagy iszta hazafasságból, — honszeretetből.

Kívánom szíves mélyből, — s nem kétlem, hogy az összes kamarai tagok e-lem egyetértéssel — hogy a Mindenható engedje meg szeretett elnökünknek, hogy jó egészségben még hosszú időn át vezethesse szent ügyeinket, de engedje meg a jó Isten azt is, hogy a „felkelő nap” sugarainak melegsége azon társunk, — mely alatt a kereskedelmet és ipart értem — azon törzsnek ágait rügyeztesse, terebélyeztesse és virágoztassa úgy, hogy annak gyümölcsétől nemzetünk nagygyá, erőssé és boldoggá legyen.

Vezérelje a magyar génius!

Lelkes éljenzés hangzott a beszéd után, majd

Szabó Kálmán meghatottan köszönte meg a meleg óvációt, biztosítva a kamara közgyűlését, hogy amint eddig is nemcsak kötelességből, de igaz szeretettel végezte hivatását, úgy ezután is minden alkalmat megragad, amikor csak a magyar, magyar kereskedelem, nemzeti fejlődésünk e két erős alakja érdekében valamit tehet.

Ezután a napirenden az elnök több jelentést terjesztett elő.

Sesztina Lajosnak, a kamara egykori kiváló elnökének elhunytát szomorúan vette tudomásul a közgyűlés, emlékezetét jegyzőkönyvében örökíti meg.

A kereskedelemügyi miniszter több leirata került közlésre. Tudomásul vették.

A kamara Hatvan-utcza háza eladását a keresk. miniszter jóváhagyta.

A tikári jelentés első részében a kamara kerület mult évi közgazdasági viszonyairól és a kamarai működésről adott áttekintést; másik részében a mult közgyűlés óta elintézett fontosabb ügyeket sorolta föl és ismertette.

A kamara felterjesztéseire adott miniszteri elintézkedések során kihirdettetett a kereskedelemügyi miniszter rendelete, melyben a gazdák részére régebben megadott takarmány szállítási kedvezményt kiterjesztette a közvetítő kereskedelem hasonló szállítmányaira is.

A debreczeni kőmives és ácsmesterek ismeretes munkafelvállalási hatáskör surlódása tárgyában a kamara felterjesztésére tudatta a keresk. miniszter, hogy a ipartörvény küszöbén álló reformja alkalmával, az egész építő-ipar rendezésével fogja e kérdést is méltányos megoldáshoz vinni.

A kamara 1905. évi költségvetését elkészítette és jóváhagyás végett a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztik.

A kamara 1904. évi zárszámadása került ezután tárgyalásra. A rendes bevételek és kiadások egybevetésénél 7534 korona többlet mutatkozik. A rendkívüli bevételek és kiadások mérlegénél, minthogy a kamara a mult évben építkezett is, könyvtárát is nagyobb beszerzésekkel egészítette,

költséget is törlesztett stb. — hiányt mutatva, azonban az összesített rendes és rendkívüli mérlegnél még mindig 1009 korona bevétel többlet mutatkozik.

Unnepéyes jelenet játszódott ezután le. Szabó Kálmán elnök a közgyűlésbe meghívott két munkásnak és egy munkásnőnek beszéd kísérletében adta át a kereskedelemügyi miniszter által oly ipari munkások kitüntetésére, kik szakfoglalkozásukban hosszabb időn át hűségesen dolgoztak, alapított 100—100 koronás jutalmat, melyhez utólag még kitüntető oklevelet is fognak nyerni. A kitüntetett munkások: Májer Ferenc szabómunkás (Szedlák és Vámos czégnél), ipari munkában 42 évet töltött. Toluay Sándor hentes segéd, (Debreczeni Lajos czégnél), ki 36 éve dolgozik szakmunkájában. Cseresznyés Erzsébet, férj. Novozart Frigyesné, aki Stern József és testvére ketegyarába 16 évet töltött ugyanazon foglalkozásban.

A kamara kerületben még Balázs Lipót szatmári asztalosmunkás (a szatmári gőzmalom társulatnál) és Grünberger Samu gépapoló (a mátészalkai Schwarzer gőzmalomban) reszesültek hasonló jutalomban és kitüntetésben. Rajtuk kívül a kamara már régebben 6 ipari munkást részesített 50—60 koronás jutalomban.

Azután a kamara állandó bizottságai alakították meg.

A kamara legfőbb bizottsága, mintegy kormányja a közös-bizottság, melynek tagjaivá Falk Lajos, Fleischmann Mór, Luszti Károly és Váray János kereskedőket és Dávidházy Kálmán, Stegmüller Árpád, Tóth István és Szántó György iparosokat választotta meg.

Az iparosok közül nem választotta meg a közgyűlés Tóth Kálmánt, a régi kereskedő tagok közül nem kívántak megbízást vállalni elfoglaltságuk miatt Áron Jenő, Kárcos Iászló, Zádor Lajos.

Azán a debreczeni iparossegédek szakrajztanfolyamának, a szolnoki kereskedősegdek továbbképző tanfolyamának szavazták meg évi kamarai segélyüket, végül elhatározta a közgyűlés, hogy a kereskedelmi miniszter ajánlára belép a kamara alapító tagul a Magyar Földrajzi Társaságba.

Késő este ért véget a közgyűlés, melyen a vidéki tagok is nagy számmal vettek részt.

Kormányválság.

Andrássy bécsi utja.

Andrássy Gyula grófot tegnap déli egy órakor fogadta újra kihallgatáson a király s tudatta vele azoknak a politikuskoknak a névsorát, akiket a válság dolgában meg akar hallgatni. Ezek közt van első helyen Kossuth Ferencz. A függetlenségiek közt nagy örömet keltett e hír és sok tekintetben hozzájárult ahhoz, hogy kedve-zőbbben itéljék meg a kibontakozás dolgát.

Kétségtelenül bizonyos abban, hogy a válság hosszú ideig eltart. A király több politikust hallgat meg, ami sok időbe kerül.

A kihallgatások eleintén Bécsben történnek. Minden valószínűség szerint Kossuth Ferencz is Bécsben fogadja a királyt, de a jövő héten Budapestre jön s itt folytatja a kihallgatást. Döntés tehát két-három hét előtt alig várható, sőt nem lehetetlen, hogy a válság megoldása és az új kormány kinevezése még tovább is elhúzódik.

Andrássy Gyula gróf egyéb nyilatkozataiból kivehető, hogy missziója egyáltalában nem tekinthető befejezettnek s a válság megoldása még egy ideig el fog tartani. Ugy látszik, hogy Andrássy gróf még néhány osztrák politikussal is fog tanácskozni. Tegnap délelőtt már tanácskozott Gautsok báró osztrák miniszterelnökkel és Pitreich báró közös hadügyminiszterrel. Fel-tűnést kelt, hogy Andrássy Gyula gróf dél-

utánra tervezett elutazását elhalasztotta s csak az éjjeli vonattal tért vissza Budapestre.

Horvát vámterület.

A vámterület elkülönítése igen élénken foglalkoztatja a horvátokat is. Alig kezdett valé színüvé lenni, hogy Ausztria és Magyarország között fölléjjak a vám-orompót, maris megindult a horvát mozgolódás az állás-foglalás dolgában. A horvát ujságok megemlékeznek arról a mozgalomról, amely a nyolcvanas évek végén tamadt nálunk a külön vámterületért. Azt mondják, ha Horvátország akkor is a külön horvát vámterületet követelte a magyarral szemben, akkor sokkal több oka van erre a követelésre most, fejlettebb viszonyok között. Károsnak tartják a horvátok az iparukra nézve, hogy a horvát gyárosok szövetsége a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségével összefüggő, vagyis inkább neki alárendelt viszonyban van, mert most attól kell félniök, hogy a magyarok a horvát ipar fejlődését mesterségesen megakadályozzák majd, hogy Horvátországot a nagy ipar piacává tegyék.

Míg tehát iparunkat, így fűzik tovább a gondolatot, zsenge korában megfojtják, addig más oldalról mezőgazdaságunkat is tönkre teszik. Horvátország nyereségeinek ma Ausztria a piacza. A mint vámot fizetnek Ausztriában a tőlünk küldött aruért, nem tudunk versenyezni más nyereséget állomokkal odaát. Mi csak vám nélkül tudunk versenyezni, vagyis a közös vámterületen. Ha Ausztriában kidőlünk a versenyből, mit tegyünk? Hova vigyük terményeinket? Magyarországra? Hiszen Magyarország is éppen olyan helyzetben lesz, mint mi. Megtudunk a saját zsirunkban. A fejtegetések vége az, hogy Horvátország nem maradhat Magyarországgal egy vámterület, mert ez bukását okozná, hanem ajánlanak egy megoldást: legyen Ausztria a tartományával együtt külön vámterület, Magyarország ismét külön vámterület, Horvátország-Szlavonia pedig Boszniával, Herzegovinával és Dalmáciával együtt szintén.

Ez a terv egészen eredeti, mert azt akarja, hogy amit politikai alapon nem sikerülhet elérni a horvátoknak: Nagy Horvátország megalkotását, azt a vámterület közössége alapján érik el. Ennek a tervnek azonban senki sem fog felülni, amint hogy a horvát vámterületnek a magyartól való elkülönítését sem helyeselheli senki különösen akkor nem, amikor a magyar vámterületnek az osztráktól való elszakításáról van szó. Ez valóságga szentesítése lenne annak a horvát és osztrák hazugságnak, hogy Horvátország és Magyarország között ugyanolyan államjogi viszony van, mint Magyarország és Ausztria között. Horvátországnak most az a kötelessége, hogy Magyarországgal együtt szenvedje át az önállóság kezdetének nehézségét, mert mostani fejlettségét is javarészt Magyarországnak köszönheti, s mert Magyarország jövő gazdagságának is részese lesz. Ezt pedig meg kell érdemelnie.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Harsányi Pál itthon. A debreczeni kollégium volt széniora, Harsányi Pál tudvalevőleg mult év őszén hosszabb tanulmányutra ment a külföldre. A mult hónapban az olesva-apátii református egyház egyhangulag lelkészévé hívta meg. A tehetséges, kiváló, ifjú lelkész engedett a meghívásnak és külföldi tanulmányutját megszakítva tegnap hazaérkezett Debreczenbe. Szép állását a napokban foglalja el.

Tanítójelöltek vizsgálja. A debreczeni ev. ref. tanítóképző intézetben a pótló és javító vizsgálatok április hó 16-tól 19 ig lesznek.

Presbitéri közgyűlés. A debreczeni ev. ref. egyház presbitériuma e hó 12 én, vasárnap délelőtt tíz órakor az egyház tanácstermében közgyűlést tart, mely-

nek tárgysorozata 32 pontból áll. Tárgyalják a vasárnapi közgyűlésen a küldött jelentéseket és átiratokat, valamint az egyházi bizottságok előterjesztéseit is. Ugyan-
csak ezen a közgyűlésen tárgyalják nyolcz egyháznak a segélykérvényét is.

Kossuth Ferencz a királynál.

Egy osztrák politikus véleménye.

— február 10.

Az osztrák képviselők tegnap meg voltak lepve, mikor hallották, hogy a király fogadja Kossuthot és így nyilatkoztak:

— Ha ez megtörténik, úgy ez azt jelenti, hogy a Hofburgban teljesen megváltoztak néhány nap óta a nézetek és új fel-fogás uralkodik.

Az osztrák ozenrum egyik kiváló vezető tagja pedig azt mondta levelezőknek:

— Nagyon helyesen van, hogy így történik. Kossuth Ferenczet a legjelentékenyebb magyar politikusok egyikének tartom. Nem akarom Deák Ferenczhez össze hasonlítani, mert hiszen az ő irányuk más — má, de annyi bizonyos, hogy mértékletesség és bölcsesség tekintetében nagyon hasonlítanak egymáshoz.

Majd így folytatta:

— Ennek a kihallgatásnak óriási konzekvenciái lehetnek. Nem a 67-es alap az egyedüli formula Ausztria Magyarország nagyhatalmi állásának fentartására. Ha Kossuth Ferencz tud egy olyan formulát, mely más alakban bár, de lehetővé teszi a monarchia nagyhatalmi állásának épségben tartását, úgy — meg vagyok győződve róla — a király ezt a formulát el is fogja fogadni.

Az osztrák félhivatalos hang.

A félhivatalos jellegű Wiener Allgemeine Zeitung tegnap esti számában nagy eseménynek nevezi Kossuth Ferencz meghívását és azt mondja, hogy Kossuth megnevezése nagy hiba lett volna, mert az alkotmányosság kívánta meg, hogy a király igenis meghallgassa a legnagyobb magyar politikai párt vezérének véleményét. Ez a meghívás annak bizonyítéka, hogy a király bízik Kossuth Ferencz dinasztikus érzésében. Ugy lehet, hogy ez az audienzia történelmi dátum lesz.

NAPI HIREK.

Előfizetőinkhez.

Az utóbbi napokban néhány helyről hallottunk panaszt az iránt, hogy olvasóink a „Debreczen“-t későn kapják kézhez. Kérjük mindazokat az előfizetőket, kiknek a lap kézbesítése miatt bármiféle panaszuk van, jelentsék ezt személyesen, postán vagy telefonon, hogy a szükséges intézkedéseket megteheszük és intézkedhessünk az iránt, hogy előfizetőink pontosan kapják a lapot.

— A váróházáról. Vecsey Imre főjegyző pár nap óta erős hűlés miatt a szobát kénytelen őrizni.

— Felelősség a Homokkert világitása ügyében. A legutóbb tartott városi közgyűlés a tanács javaslata ellenére a Homokkerti lakóknak 400 korona világitási segélyt szavazott meg. A közgyűlés ezen határozatát Magoss György dr. főügyész megfélebbezte a belügyminiszterhez.

— A II. kerületi orvosi állás.

A II. kerületi orvosi állás betöltésének ügye közel áll a megvalósításhoz. Szentpály Benő dr. a II. kerület orvosa tudvalevőleg Amerikába költözött és helyettesítésével a polgármester dr. K. Szalay Béla tb. ker. orvost bízta meg. Szentpály Amerikába távozása óta több ízben kérte szabadsága meghosszabbítását, de a közgyűlés nem adta meg, sőt utasította a polgármestert, hogy ha Szentpály nem mond le, feyelmi uton mozditssa el állásából. Mint most értesülünk, Szentpály dr. ügye pár nap múlva teljes elintézését nyer, úgy, hogy a közel jövőben a főispán intézkedhetik állásának betöltése iránt.

— A színházi bizottság ozenzurája. A Bach-huszárok tulajait is felülmulja az a tulloyalis erőszakoskodás, amivel a színházi bizottság színházunk felett basáskodik. A legutóbbi ülésen a János vitézben hallott extemporizálás miatt panaszkodott egyik bizottsági tag, akinek fájt az a néhány valóban szellemes rögtönzés, melyet a közönség olyan lelkesen megtapsolt. De most még tovább megy a bizottság egyik-másik Tiszát sirató, nemzeti diadalok miatt kétségbeesett tagja. A német drámairodalom egyik nálunk is kedvelt és szeretett termékébe, a Heidelbergi diákélet-be a Vigszínház rendezője, hogy a teljesen német színműbe valami bennünket, magyarokat is érdeklő dolgot vegyítsen, a trónörökös tanítója szájába néhány mondatot ad, melyben a rokonszenves tanító a király és a népe közötti viszonyról beszél. Még nem fordult elő, hogy ezért a jelenetért meg ne tapsolták volna a színészt. S amikor az egész országban egyaránt ezzel a betéttel játszák ezt a darabot s amikor a legmegrögzöttebb mamsluk vidéken se jut eszébe senkinek, hogy ez ellen szóljon, akkor az ellenzéki, a hazafias Debreczen színházi bizottságában akad ember, akinek ez szemmet szur, aki — nem értvén a művészet-hez egy parányit sem — ilyen uton akarja érvényesíteni befolyását. Ezért maradt ki az a szép részlet a Heidelbergi diákéletből a legutóbbi előadásán. Ezután valóban nincs más hátra, minthogy a színházi bizottság legközelebb betiltsa Bánk bánt, az Aranylakodalmat és a többi „rebellis“ szindarabot. Elvárjuk a színházi bizottságtól, hogy utasítást ad a szinigazgatónak az iránt, hogy az erőszakosan inkriminált rész többet a Heidelbergi diákélet előadásából ki ne maradjon.

— Mennyi a pótdadó? A belügyminiszter egyes tételeiben lényegesebb módosítással helyben hagyta az 1905. évi költségvetést. A tanács most már az eszközölt módosítások alapján végleg megállapította erre az évre a pótdadót. A pótdadó a járdaadóval, az alamizsna és tüzi váltsággal együtt 41 és fél perczent lesz.

— Közgyűlés. A hajduhadházi önszegélyző szöv. tkezet a napokban tartotta évi rendes közgyűlését, melyen a múlt évi eredményes zárszámadást vették tudomásul. A választások megejtése következett azután. A régi tisztikart meghagyták, csupán az igazgatóságba választották meg új tagul dr. Kozma Jánost.

— Iparváltások és megszüntetések. A múlt hónap végén közölt kimutatásunk

óta az ipartestületnél ipart váltottak: Kovács Gyula asztalos, Vértési Ferencz kőműves. Ugyanazon idő alatt iparukat beszüntették: Ötvös Sándor kovács, Csörgő Péter kovács, Molnár Imre csizmadia, Papp Károly asztalos, Kónya Lászlóné óras.

— Tisztújítás a Bikur Chólimnál. A Bikur Chólim betegsegélyző egyesület választmányi ülést tartott, melyen a jövő hónapban tartandó közgyűlésről és az akkor megejtendő tisztújításról tárgyaltak.

— Szabó Kálmán képviselő ünneplése. A III. kerület szeretett képviselőjét, Szabó Kálmánt ünnepezték lelkesen tegnap este. Az Angol Királynőben gyűltek össze a kereskedelmi és iparkamara tisztikara és tagjai, hogy ügybuzgó, derék elnököket szivből ünnepezzék abból az alkalomból, hogy a polgár ág megtisztelő bizalmából a III. kerület orsz. képviselője lett. Szabó Kálmán ünneplésében azonban a kamara tagjain kívül tisztelőinek nagy csapata is kik, kik az Angol-királynő termet teljesen megtöltötték. A fényes bankett kevéssel nyolcz óra után kezdődött. A vacsora menüje: Belszín, pástétommal. Almás és turós rétes. Sütek: malac és jérece. Befőtt és saláta. Vegyes gyümölcs, Sajtók, Kávés Borok: Fehér homoki, Fehér muzsak, Vörös. Szentkirályi féle Carb. A második fogásnál emelkedett szólásra a kamara titkára, Szávay Gyula, ki lendületes, szép beszédben méltatta Szabó Kálmán elévülhetlen érdemeit a kereskedelem és ipar terén. Somossy László, Tóth Kálmán, Zellinger Ede pohárköszöntői után az ünnepelet mondott magvas, nagy, tartalmas beszédet, melyben megköszönte a szép ünnepeletet. Majd Serli Ede Szabó Kálmánt, szentkirályi Tivadar gróf Dégeaföld Józsefet, Ladányi kultag szintén Szabó Kálmánt elvette. Költői szép, szellemes beszédet mondott azután lapunk főszerkesztője, dr. Benek János országgyűlési képviselő. Örömet fejezte ki a felett, hogy ilyen kiváló, derék, szorgalmas taggal gyarapodott a képviselőházi ellenzék. Jól esik neki ezzel a nagytehetségű emberrel, az önfeláldozó, hazafias munka megszemélyesítőjével egy sorban harcolni, küzdeni a nemzeti önállóságért. — Beszélte még dr. Varga Lajos, Szántó Győző, Gaszner Géza, Schvarcz Vilmos és még sokan, kik mind a lelkesedés hangján beszéltek Szabó Kálmánról. Lehetetlen elismeréssel nem szólunk Hauer Bertalanról, kinek konyhája kiválóan jó volt. A Magyarok szép zenéje mellett késő éjszaka ért véget a fényesen sikerült bankett, mely méltán hirdeti Szabó Kálmának a közügyek terén szerzett baberait.

— Békéltetés. Vetésy Béla rendőrfogalmazó elnöklése alatt az ipartestület békéltető bizottsága tegnap délután ülést tartott, melyen az iparosok és segédek között felmerült vitás ügyeket intéztek el.

— Szakosztályi ülés. Holnap, szombaton délután négy órakor az ipartestület ácszakosztálya az iparosok tanácstermében ülést tart.

— A decemberi állatvásár. A Magyar birodalomban december hóban összesen 312 országos állatvásárt tartottak, melyek közül 35 Horvát-Szlavonországra esik. Ez állatvásárokról felhajtottak összesen 242.458 szarvasmarhát, 67.256 lovat, 12.579 juhot és 67.718 sertést. Eladtak összesen 89416 szarvasmarhát, 16.496 lovat, 4624 juhot és 30.891 sertést. A főbb állatpiacok forgalmáról az alábbi részletezést közöljük: Legtöbb szarvasmarhát: Torda (6728), Gyulafehérvár (5430), Máramarosziget (5069), Székelyudvarhely (4465), — Bánffyhunyád (4478), Temesvár (2769), Pápa (2717), — Zalaegerszeg (2397), Nagyvárad (2208), Mohács (2032), Beregszász (1926), Homonna (1789), Mezőtúr (1645), Körmen (1416), Korpona (1392), Nyiregyháza (1378); Horvát-Szlavonországon: Zágráb (2150),

Kőrös (1900), Nagygoricza (1532), Kapronca (1297); — legtöbb lovat: Mohács (2484), Temesvár (2050), Nagyvárad (1214); — Horvát Szlavonországokban: Sid (2000); — legtöbb juhot: Mezótur (1220), Maramaros-sziget (816); — legtöbb sertést: Mohács (1896), Nagyvárad (1360), Pápa (1216), Nyiregyháza (1145), Temesvár (1040); Horvát-Szlavonországokban: Zagrab (1500), Sid (1000) országos vásáraitra hajtottak fel.

— **Kertelés.** Hirt adtunk az iparosok mozgalmáról, amelynek célja, hogy az ipartestület elnökévé Tóth Kálmán elnök helyét mással töltsék be. Tóth Kálmán ellen leginkább azzal érvelnek az iparosok, hogy nem hiva az önálló vámterületnek, ők pedig olyan embert óhajtanak az ipartestület élére, aki feltétlen hiva az önálló vámterületnek, mert a magyar ipar csak így lehet nagy és virágzó. Ez alól a vád alól igyekszik Tóth Kálmán mosakodni. Tóth Kálmán érdekében egyik lap hasábjain ezik jelent meg, de abban egy szóval sem állítják, hogy Tóth Kálmán hiva az önálló vámterületnek. A Szabó Kálmán tegnapi bankettjén is felszólalt Tóth Kálmán, de ott is csak kertelt, ahelyett, hogy nyílt kijelentést tett volna. Hát bizony az bajos is a történetek után. A most lezajlott képviselőválasztásban ugyanis Tóth Kálmán a végletekig exponálta magát a Münnich Aurél érdekében, márpedig Münnich A. magajelentette ki, hogy ő a közös vámterületnek a hiva. Amikor tehát Tóth Kálmán igyekezett elősegíteni Münnich megválasztását, ugyanakkor támogatta a közös vámterület eszméjét. Ez világos és ezt holmi kertelésekkel félre magyarázni nem lehet. Az iparosok különben mindinkább csoportosulnak Zellinger köré és megválasztását már is bizonyosra veszik.

— **Elfogott cigánykaraván.** A napokban Hajdusó oszlon tiz betörést követtek el. Ezt megelőzőleg a környéken is történt néhány betörés. A csendőrség megindította a nyomozást, melyet Bodnár András őrmester vezetett. A derék, ügyes csendőrök legelőbb is az ottani cigányokat fogta vállatára. Ezek természetesen tagadtak mindent, mire a csendőrök a cigány-sátorokat kutatták át. A kutatás meglepő eredménnyel végződött. Valóságos vegyeskereskedés állott elő a rablott holmikkal: fehérenemű meg szalonna, háztartási cikkek meg a legkülönbözőbb élelmiszerek bő séges tömegét halászták elő a csendőrök. Erre aztán az egész cigánybandát a csendőrök beteretelték Debreczenbe, hol a bűnügyi osztály börtöneiben helyezték el a sok cigányt. A nyomozást a legnagyobb eréllyel folytatják.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: — Nánássy Imre ev. ref. 52 éves, Miskolczi Istvá ev. ref. 77 éves, Mester János ev. ref. 73 éves, Tóth György ev. ref. 80 éves, Nagy Mária ev. ref. egy hónapos, Antal Miklós róm. kath. 64 éves, Radács Margit róm. kath. 7 hónapos, Hornyák Erzsébet ev. ref. 8 napos.

— **A magyar birodalom népessége 1904 ben.** A „Statistikai Havi Közlemények” most megjelent december havi füzeté az elmúlt év főbb népmozgalmi eredménye közli. Az egész lefolyt esztendő eredménye azonban jóval kedvezőbb, mint az 1903. évé volt. 1904. év folyamán ugyanis a magyar birodalomban élve született 824,877 gyermek, elhalt 489,861 egyén, a születések többlete tehát 235,016. A társországokra e számokból 93,635 élveszületés, 62,555 halálozás és 31,080 főnyi szaporodás jutott. Ezek az eredmények azonban még

nem tekinthetők véglegeseknek, minthogy az utólagos anyakönyvi bejegyzések, melyek leginkább a születések számát növelik, a havi adatokból hiányoznak, az utólagos bejegyzések számbevételével a szaporodás körülbelül 8–9 ezerrel fog még emelkedni. Az előző 1903. évről a könnyebb összehasonlíthatóság kedvéért szintén előzetes adatait véve, 1904-ben 14,000-rel több gyermek született, ellenben 18,000-rel kevesebb ember halt meg, mint 1903-ban, úgy hogy a szaporodás több mint 32,000-rel volt kedvezőbb. A többletből az oroszországi rész (több mint 29,000) az anyaország szaporodását növelte. Az egyes országok között csak a Duna jobb partjának szaporodása volt egy kissé kedvezőlenebb, mint az előző évben, a többi ország rész szaporodása jóval meghaladta az előző év eredményét. A szaporodás aránya a legnagyobb volt a Tisza balpartján (ezerre 14), míg a Tisza Maros szögén a szaporodás a 10%-ot sem érte el, s a Királyhágón túl is alig haladta meg. Az elmúlt esztendőnek nevezetes eredménye az, hogy a magyar birodalom népessége ebben az évben érte el a 20,000,000-at. Ha a természetes szaporodásból a vándorlási különbözetet leütjük, az 1094. év végén a magyar birodalom kiszámított népessége 20,104,000 lélek, amiből az anyaország népessége 17,570,000 a társországoké 2,534,000 lélek.

TAVIRATOK.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Kossuth Ferenc a királynál.

Budapest, február 10. Andrassy Gyula gróf ma délelőtt 11 órakor felkereste **Kossuth Ferencet és átadta neki a király meghívólevelét.**

Andrassy másfélóra hosszatt időzött Kossuthnál.

Kossuth Ferenc holnap utazik Bécsbe és a király vasárnap dé. előtt fogadja.

Tolsztoj a munkások ellen.

Budapest, febr. 10. Pétervárról jelentik, hogy Tolsztoj egy orosz lapban kijelenti, hogy nem áll a munkások pártjára, mert a sztrájkot és az ehhez hasonló erőszakos eszközt méltatlannak találja.

Az olasz kereskedelmi szerződés.

Bécs, febr. 10. Az osztrák-magyar vám és kereskedelmi konferencia tegnap 2 óras tanácskozás után befejezte a tárgyalásokat az olasz kereskedelmi szerződést illetőleg. A konferencia tagjainak egy része Rómába utazik.

Gyilkossági kísérlet és öngyilkosság.

Budapest, febr. 10. Horváth Ferenc vaskereskedő József-körút 58. számú lakásán reggel 3 órakor revolverrel rálőtt a feleségére, majd a leányára és végül maga Horváth a 3-ik emeletről leugrott.

A gyilkos kereskedő azonnal meghalt, feleségét és leányát, kik közül az asszony haldoklott, a kórházba szállították. A szerencsétlen véget ért kereskedőt, ki valamikor jobb napokat látott, anyagi gondok, fizetésektelensége készítette e rémes tette.

Nagy tűz.

Győr, febr. 10. A város legnagyobb épülete a **Royal szálló kigyuladt és teljesen leégett.** A három emeletes épület égése a szomszéd épületeket is megromgálta. A szálloda 200,000 koronára volt biztosítva.

Az orosz forradalom.

Budapest, febr. 10. Varsóban a lengyel lakosság között nagy az ijedelem. Az orosz rendőrség állítólag **egy lengyel forradalmi szervezetet fedezett fel, mely egész Lengyelországra kiterjedt.** — A legkiméletlenebbül kutatnak és a titkos rendőrség kémkedései türheteledek.

Budapest, február 10. T. fliszből jelentik, hogy **az összes munkások sztrájkolnak.** Egy lap kivételével a többi újságok nem jelentek meg. Batuba a sztrájk miatt katonai védelmet kérnek.

Tőzsde.

Budapest, február 10.

Január 1-től kezdve a tőzsdei áratat 100 kilogrammonként jegyzik.

Buza	1905 áprilisra	19 74
Buza	1905 októberre	17 34
Rozs	1905 áprilisra	15 38
Rozs	1905 októberre	—
Tengeri	1905 májusra	14 88
Zab	1905 áprilisra	14 12

Készár: 5–10 el magasabb.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Péteken „A gerolsteini hercegnő”, operett. (C bérlet.)

Szombaton „János vitéz”, daljáték. (A bérlet.)

Vasárnap d. u. „A tavasz”, operett este (elsőszőr) „Wallenstein halála”, költemény.

— **Elnémult harangok.** Rákosi és Malonyai nagy sikert aratott szép és hangzatos darabja tegnap este szüfolt haz előtt került smét színre. Az előadás jó, egybevágó volt és a szereplők: Sebestyén, Palágyi, Mengszáros, Faragó nagy sikert arattak.

Sebestyén Géza a kolozsvári nemzeti színház tagja. A debreczeni színtársulat drámai személyzetének főerőssége Sebestyén Géza virágvasárnapkor megvált Makó társulatától és Debreczentől. Sebestyén Géza kiváló talantumu színész, kinek egy-egy alakítása művészi eseményszámba ment. A debreczeni közönség 3 évi itt tartózkodása alatt szeretetének igaz elismerésével tüntette ki távozását sajnálattal veszi tudomásul.

A kolozsvári nemzeti színházhoz történt szerződése méltó előismerése az ő kiváló, jeles tehetségének és a kolozsvári színtársulat igazi művész embert nyert Sebestyén Géza személyében.

Havasi Szidi elszereződött. Havasi Szidi a debreczeni színtársulat kitűnő komikánéja a szabadkai színházhoz szerződött. Havasi Szidi 3 évi itt időzése alatt mindenkor a közönség igaz elismerését szerzte meg szereplésével és sok, valóban derűs perczet szerzett mindazoknak, kik kiváló, érdemes alakításait láthatták. Új állomás helyén bizonyára épúgy kivívja magának a közönség szeretetét, mint nálunk.

Osiky László jubileuma alkalmából kibocsájtott gyűjtőívek ivtartóit Oláh Károly kultúratanácsos felkéri, hogy az íveket hozzá ma délután 5 óráig szíveskedjenek beküldeni. — E tárgyban holnap szombaton dél-

után a Csiky-ünnepet- rendező bizottság állást tart.

Színházi hírek. Pénteken lesz a re-prize Offenbach János 3 felvonásos operett-jének a „Gerolsteini nagyhercegnő“-nek.

Szombaton Bakonyi Károly és Kacsob Pongrácz 3 felv. daljátéka a „János vitéz“ kerül színre.

Vasárnap két előadás lesz, d. u. Planquette Róbert 3 felvonásos operettje a „Kornelillei harangok“ kerül színre félnyarakkal. Este lesz a premierje Schiller 5 felvonásos szomorujátékának a „Wallenstein halálá“-nak.

A szomorujáték főbb szerepeit Jeszenszkyné, P. Menszáros Margit, Arday Ida, Püspöky Rózi, Csiky László, Palágyi Lajos, Faragó Ödön, Csontos Gyula, Sebastyén Géza és Szilágyi Aladár játsszák.

Az igazgatóság megszerezte az előadás jogát a „Killecrnie herceg“ című 3 felvonásos bohózatot szerelmi történetnek, melyet Róbert Marchail írt.

A szindarab először a Nemzeti színházban került színre.

A primadonna-háboru.

Felhő Rózi válasza Zilahy Gyulának.

Az „Arad és Vidéke“ tegnap számból:

A tegnapi napon Zilahy Gyula ur tollából egy nyilatkozat látott napvilágot, melynek hangja csak azokat lepheti meg, kik a Zilahy féle regimot csak távolból és felületesen ismerik, akik azonban járatosak egy kissé a színházi irodában, vagy akik pláne, mint jómagam, oly sajnálatos helyzetben vannak, hogy Zilahy urral szerződéses viszonyban állanak, ezokat az e fajta mosakodászerű nyilatkozatok nem lephetik meg. Mert hisz Zilahy ur mosakodik egyrészt a színügyi-bizottság előtt, másrészt a nagyközönség előtt és úgy igyekszik engemet odaállítani, mint a legrenitensebb, legszeszélyesebb primadonnát, akinek bizony talán eleme lenne a veszekedés, az u. n. „primadonna háboru“, amelynek egyetlen áldozata mindig és mindig a szegény direktor.

Csak hogy én bizom a nagyközönség ítélletében, mely csak egy lehet: Zilahy mondja, Zilahy írja, tehát valószínűleg Felhő Rózinak van igaza. De én nem vagyok oly szigorú ítélkező és azt mondom, bármily különösen hangozzék is a mondás: Zilahynak is igaza van. Igaza van, sajnos, abban, hogy beteg voltam, még pedig nem is olyan kis beteg, hanem olyan, akiről az orvosok nem egyszer tették azt a kellemetlen kijelentést: „Isten csudája, ha megmarad“.

Hála Istennek megmaradtam, örültem újra az életnek és türelmetlenül vártam azt az időt, hogy újra megjelenjek azon közönség előtt, mely hosszú éveken át jóleső, meleg szeretettel karolt fel engemet. És ime, mi történik. Megírom levelemet. „Direktor ur, január 15-én játszani akarok“.

A válasz erre szövegszerűen következő: „Az igazat megvallva, egyáltalán nem számítottam arra, hogy működését márczius hó előtt megkezdi.“ Az: tán jön egy csomó szemrehányás, hogy mennyi kárt okoztam. (Egy kis számítással kedves igazgató ur, megsugom önnek, hogy éppen 10000 koronát spórolt meg rajtam, mert hisz önnek

van egy más „János vitéze“ is) A levél további folyamán: „No, de nem akarok önnek további szemrehányásokat tenni, csupán azt akarom szíves tudomására hozni, hogy február 16-ika előtt a legjobb akarattal sem léptethetem fel.“ Nos, itt van az a bizonyos lóláb: egy kis gage-spórolás.

Tisztelt igazgató ur, ezt csak az nem látja, aki nem akar látni. No de jó, hossz-as levelezés után megállapodtunk, hogy február 6-án lépek fel először és pedig a Tavaszban. Nagyon jó! Régi kedvenc szerepem és mibe fogok még fellépni? A Liliomfi, „Nebántsvirág“, Szegény Jonathán. Kis szökevényben. És most jön a második lóláb. Mert direktor ur, csak nem tartja ön oly naivnak ezt a jó aradi közönséget, hogy kíváncsi legyen reám a „Liliomfi“-ban, a „Nebántsvirág“ ban stb. és direktor ur maga sokkal jobban ismer engemet, sem hogy előre ne tudná, hogy egy két üres ház és én magam fogom ajánlani, hogy bocsásson el.

Szóval az ön célja világosabb volt a napnál. Felléptetni egyszer-kétszer, ezzel e eget tesz a közönség és a színügyi bizottság óhajának, ott tehát tisztára van mosva és mint egy íán. 13-iki levelében ki is jelenti, „ha már csak egyszer is felléptett nálam, nincs kifogásom, hogy akár mindjárt játszék másfelé is“. Nem, kedves igazgató ur, én most szörnyen influenzás vagyok, nem játszhatok. Ezt akartam elmondani én, akinek Leszkay András annak idején a következő felirásu koszorút nyújtotta fel:

„A primadonnának, aki soha sem primadonnáskodott.“

Felhő Rózi.

A kisipar decentralizációja.

— február 10.

Egyre olvassuk a legkülönbözőbb variációkban, hogy az iparpártolást ezen vagy azon a ponton kellene megfogni, megkísérteni; ám csaknem egészen elhanyagoltunk találjuk a kisipart, de legfőképpen a kézművesipar ügyét.

Politikai és egyéb viszonyaink lehetetlenné tették, hogy különösen a kis- és kézműiparral oly arányokban és oly irányokban foglalkozzék a kormány, hogy a legszegényebb népréteg, melynek felségélyezéséről volna szó, ennek már pozitíve hasznát látta volna, bár ez nemcsak iparfejlesztés szempontjából eminenter fontoságu közgazdasági kérdés, de mindenek előtt a szociálpolitika keretébe tartozó nagy és fontos megoldásra való probléma.

Brünnbe meg Prossznicba és Isten a megmondhatója még hová küldjük a magyar milliárdokat az otthon kiszabott ruhaneműek végleges elkészítésének munkadíja fejében. Ha semmi egyebet nem veszünk, hanem ha csak az egy iparág munkadíja fejében Morvaországba küldött milliárdokat repartíáljuk a sok százezer koldusinságra ítelt földműves nép dolgos, munkás között, akkor ha nem is jut mindenkinek szőlő és lágymenyér, de kenyérre és vízre majd csak telik valahogyan.

Kötelessége tehát minden tényezőnek, aki a közgazdasági életből kivieszi a maga részét, hogy e kérdéssel behatóan foglalkozzék szabatosabban, hogy a nyáron mezőgazdasági munkálatokkal elfoglalt, télen teljesen szabad értékes erőket, télvíz idején megfelelő munkához juttassa, illetve ennek lehetővé tétele felett gondolkozzék, megfon-

tolva: miképpen lehetne a kérdést legsikeresebben megoldani.

Csak találmra ragadtuk ki a sok közül a szabóipart, amelybe tartozó öcökabátokat, mellényeket, nadrágokat, munkás-zubbonyokat igen szépen meglehet csináltatni a legprimitív munkaadóval is, éppen csak a módját kellene annak megtalálni, hogy lehetne a megfelelő munkaadóhoz hozzáférve, azt kellőképén kioktatni és miképpen volnának megszervezendők a munkát átadó, átvevő és a munkadíjat kifizető központok, mert a nagy publikum háziipari készítmények alatt — elég tévesen — csak a kalotaszegi varratt-sokat és az ilyen inkább különlegesség számba menő ipar-cikkeket érti és fogalma sincs arról, hogy mi minden játékszer, pléhárut, faszéket, nádfonást, kosár árut, cipőt és százfélé egyéb cikket — az agyag és vasáruól nem is szóva — lehetne előállítani a háziipar keretében, ikerrel.

Ugy véljük, ezt az akciót egy központból akként kellene megszervezni, hogy minden megyében vagy — hogyha ez igen aprólékos volna — az országot kerületekre felosztva, minden kerületben egy központot vagy fiókot lehetne létesíteni, amelynek feladata mindenekelőtt az volna: kipuhatólni a lakkosságnak milyen ipari cikkek előállításához volna legnagyobb készütsége, hajlandósága.

Talán — a dolog egyszerűsítésére és nagyobb költségek megtakarítása céljából — az iparfelgyelket lehetne a már beosztott kerületenként megbízni a puhatolódszások eszközésével és a folytatólagos eljárások megindításához szükséges előmunkálatokkal, ugyancsak az ő feladatuk volna, vagy lehetne ezt megfelelő közlemények útján, publikálás útján is elérni, a megfelelő nagykereskedőt, előállítót, vagy gyárost megszerezni, aki az anyagot adná és így megállapítandó munkadíjak fejében elkészítené az őt érdeklő ipari cikkeket.

Nem kell ehhez egyéb, csak néhány szegényebb néplakta helyen megcsinálni megfelelő formákban a munkaátvevő, illetve munkaelosztó intézetet, kapva kap a nyújtott munkán minden dolgozni akaró, minden dolgozni tudó és dologra kénytelenült kéz, valamint örömmel, hazafias örömmel fogja szállítani a nyers anyagot a feldolgozáshoz a nagykereskedő és a gyáros is, mert hazafiai felbuzdulásán azon meggyőződésen felül, mely szerint hozzájárulhatott minden különös áldozatok nélkül ezek megélhetéséhez, közgazdasági életünk feljavításához és az égető szociális kérdések egyrésztnek — mert hiszen kenyéren fordul meg minden — eltüntetéséhez, megfogja találni a maga számítását is, amelylyel lassan-lassan teljesen nélkülözhetővé, elkerülhetővé teheti Ausztriát és a vámkülföldet.

Bizunk benne, hogyha a hivatott körök az eszme igénytelenségét felruhazzák tudásuk, tapasztalatuk és az ügy iránt táplált jóakarattal, az oly hatalmas, hasznos rugózává válhatik közgazdasági életünknek, amely következményeiben messze kiható, beláthatatlan és amely hivatva volna talpra állítani ez ország vergődő százezreit, akik ma, minden munka, minden kereset nélkül, minden foglalkozás híján lézengenek a téli hónapokon keresztül, anélkül, hogy a természetadta munkaejüket, bármily csekély mértékben is, értékesíteni tudnák.

D. L.

REGÉNYCSARNOK.

Oltárosipke.

Írta: Dr. Bignó Bélné.

Egy nagyon szép, csupa áhitatból álló (ezentul építendő) új templomocská számára oltárosipkét horgolok. Száz

Dollfus-féle Mieg -Cie Belfort et Rein-
fei-czég kordonet czérnájából készül a
csip.e... Egy igen régi familiáris falunk
templomában találtam a bozzáv ló mintát.

Arasznyi széles czakkok ezek, min-
den másodikban ott látható a kereszt vi-
ráglevelek közé ékelve...

Igen egyszerű minta, éppen azért
igen szép és emlékeztető.

Nagyon sok felé irtam minták után,
mielőtt ezt elkezdtem. A legelőkelőbb
cs kir. udvari kereskedők válszolták,
hogy olyan stilusu oltárcsippék már nin-
csenek és nem szolgálhatnak... Pedig nek-
em csak régi kellett és egyszerű. Azután
a szerencsés véletlen megtaláltatta velem
az igazit.

Már néhány hete készül!...

S hogy, hogyan készül? Istenem!
vajjon nem bűn-e elmondani? Milyen
benső lelki boldogsággal, mennyi szép re-
ménynyel, álmossággal szövődnek össze a
levelek, a keresztok a csipke czakkjai!...

... Künn zuzmarás téli fák szegik a
láthatárt; benn az én nagy legszelebb
ablakomnál lépcsővel ellátott dobogón
áll kis munkaasztalkám, a csipke egy
kék dobozban. Előtte angol karos szék:
az ablak párkányán sorban két dupla
ávegekben vízben gyökereztetett nyiló já-
szitok sorakoznak, melyeknek illata éde-
sen harmonizál a készülő csipkéhez fűzött
ábrándjaimmal. Ha semmi akadályom nem
jő közbe — rendesen elkészülök minden
délelőtt egy czakkal, mely a keresztet s
a leveleket ábrázolja... Délután szokott
készülni a közbeeső czakk, amelyiken
nincs kereszt, csak arabeszkok láthatók s
az kevesebb munkát kíván s mivel a dél-
utánok most rövidebbek is, azért van így
beosztva.

Tehát délelőtt hasszabb, — tökéle-
tesebb a boldogságom, mert reggeli után
frissebbek, fürgébbek az ujjak, pihenteb-
bek az ábrándok és a gondolatok, melyek
egy rajzanak a készülő légies, habfehér
csipke körül, mint a méhecskék nyáron
egy-egy édes fehér virágon, amelyik ontja
a mézet, az illatot.

Mikor az a várva várt „mi templo-
munk“ készen lesz, kezdődik egy újabb
czakknál minden nap ez a vágy, ez a
kivánság.

Mikor már fel is lesz szentelve, —
vajjon megérem-e? — ott látom egyszer
valamelyik mellékoltáron bár, ezt a sze-
rény kis csipkét a terítőn.

Fehér tömjénfüst szállong majd az
oltár előtt, egy áthatott hang, halkán haj-
longva mondja reggelente a csendes misét:
— „Crado in unum Deum.

Credo! Bizonyosan így lesz. Az új
padsorokban bölíngatva csörgetik az ol-
vasót Dinczig néniék s a többi jámbor
vallásos asszony: Kulcsár néni, Pozsonyi
néni, mind-mind, velem együtt utána sut-
tojják a pap csendes imáját: „Hiszek egy
Istenben“. Nagyon gyönyörű lesz ez így
bizony, nagyon szép, nagyon jó.

Mikor így elgondolom, kétszerte olyan
frissen pereg a czérna az ujjakon át s ha-
lad, halad a csipke mintája.

De hát még a templomfelszente-
lés! Teremtőm! milyen lehet az majd,
ha élünk, ha azt megérhetjük. Oh! drága
csipkém, készülj, készülj sebesebben, hátha
minden hamarabb lehet készen úgy. A

főpásztorunkat várjuk majd a templom
felszentelésre. A kegyesszívű erdélyi pü-
spökünket, amilyen csak egy van össze-
vissza az egész világon.

Reszket a csipke, amikor ezeket így
elálmodom, készül is gyorsan, de neha
meg-megpihen itten.

Hallani fogjuk ismét mind mind, ki-
vétel nélkül szegények, gazdagok, boldo-
gok, boldogtalanok szívükbe véshetik újra
az ő szeliden, lágyan felzendülő dallamos
hangját, mikor „Édes keresztény népem“
hez beszél, — kedves gyermekeimhez ...
Felettünk az ujjonnan összerakott magas
karcsu toronyban némán fogja akkor nyel-
vét tartani a harang, mely születését en-
nek a zengzetes ajaknak köszönhetette.

Némán simulnak egymás mellé fenn
az orgonaszópok, melyeknek reszketésében
benne zokog a hálátelt szív áradozása
eziránt a nagy lélek iránt...

Némán néznek majd rá az új templom
falának festett szent képei, melyek mind
oly beszédesek pedig a könnyörgő szívek
irányában.

De ekkor mindenki néma leszen, —
mert ő beszél s nekünk úgy csepegnek le
szíveinkre az ő szavai, miként a szomju-
hozó földre a jótékony esőcseppek — sok,
nagy szárazságok után...

(Folyt. köv.)

NYILTÉR.

A n. 6. közönség és kedves ismerő
seim szives tudomására hozom, hogy 14
évi együtt működés után a

Salamon és Berger

budapesti divatáru czégből kiváltam
és új üzletemet törvény-zékileg bejegyeztem

Berger Béla czég alatt

Budapest IV., Koronsherczeg-utca 1.

gróf Csirák-palota (Franko-féle helyiség)
folyó évi márczius havában megnyitom.

Nagyrabesült pártfogásukat kérve

kiváló tisztelettel

Berger Béla.

A dr. Borsos-féle

Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj
hullását, a hajvégek meg-
törését, a haj elmolyo-
sodását. Teljesen ártalmat-
lan. — Elősegíti a haj
növeését és annak színét
nem változtatja meg.

1 üveg Hajszesz ára 1-2 kor

1 téglaj Hajkenőcs ára 1 kor.

Kapható:

MIHALOVITS J.

gyógyszertárában

DEBRECZEN,

Főtér 31. szám.

Hirlapelárusítók

felvétetnek

a „Debreczen“ elárusítására

varosi nyomdában,

varosház, keresztépület

M. A. Vasutak menetrendje

1904 évi okt. hó 1-től

Debreczenből indul:	idő	ó.	p.
Budapest felé (vegyesvonat)	d. u.	8	30
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4	16
Budapest felé (gyorsvonat)	reggel	8	57
Budapest-Nagyvárad felé	d. u.	12	07
Budapest-Nagyvárad felé	este	10	34
P.-Ladány Nagyv. felé minden kedd.	d. e.	11	12
Csák P.-Ladányig	este	8	10
Csák P.-Ladányig motor menet	reggel	5	08
Szatmár-Máramarossziget felé	d. u.	8	56
Csák Szatmár (gyorsvonat)	este	6	44
Csák Szatmár (teher v. sz. m. száll. v.)	este	7	56
Szatmár-Máramarossziget felé	éjjel	2	50
Szatmár-Máramarossziget felé (gyorsv.)	d. u.	12	07
Csák Szatmár	reggel	5	10
Miskolc-Kassa felé	reggel	8	18
Miskolc-Kassa felé	este	6	56
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4	11
Csák Nyiregyháziig	d. u.	2	10

m. áll. vasutól	reggel	5	30
vasártérről	reggel	5	44
m. áll. vasutól	d. e.	8	09
vasártérről	"	8	16
m. áll. vasutól	"	11	07
vasártérről	"	11	16
m. áll. vasutól	d. u.	12	11
vasártérről	"	12	21
m. áll. vasutól	"	4	28
vasártérről	"	4	38
m. áll. vasutól	este	6	46
vasártérről	"	6	56
Füzes-Abony felé m. áll. vasutól	reggel	4	56
Füzes-Abony felé vasártérről	"	4	56
Ohat-Kócs-Polgár felé m. áll. vasutól	d. u.	4	49
Ohat-Kócs-Polgár felé vasártérről	"	4	28
Derecske-Nagy-Léta felé	reggel	9	56
Derecske-Nagy-Léta felé	"	4	31

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1	30
A déli 12 ó. 07 p.-kor induló sz.-v.	este	6	40
Az este 10 óra 31 p.-kor induló sz.-v.	reggel	5	45
A délután 4 ó. 16 p.-kor induló gyorsv.	este	9	35

Budapestről Debreczenbe indul:

A délután 12 ó. 6 p.-kor érkező gyorsv.	reggel	7	28
A délután 8 ó. 29 p.-kor érkező szem.-v.	"	9	—
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gyorsvonat	d. u.	2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező szem.-v.	este	7	06
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező sz. mv.	"	9	15
P.-Ladányig gyorsvonat átszállítással	d. u.	12	08

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől (gyorsvonat)	d. u.	8	30
Budapest-Nagyvárad felől	este	6	26
Budapest-Nagyvárad felől (gyorsvonat)	éjjel	2	24
Budapest-Nagyvárad felől	d. u.	2	15
Csák P.-Ladánytól	reggel	7	45
Csák P.-Ladánytól motor menet	"	5	08
Kolozsvár-Nagyvárad felől	"	7	26
Csák Szatmár (gyorsvonat)	"	8	46
Csák Szatmár felől	d. e.	11	37
Csák Máramarossziget felől (gyorsvonat)	d. u.	8	55
Csák Máramarossziget felől	este	10	11
Máramarossziget-Szatmár felől	"	6	40
Csák Szatmár feől	reggel	7	30
Kassa-Miskolc felől	d. e.	1	31
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	este	7	50
Kassa-Miskolc felől	d. u.	8	48
Csák Nyiregyháza felől	reggel	7	53

vasártérről	reggel	7	32
m. áll. vasutra	"	7	40
vasártérről	d. e.	11	18
m. áll. vasutra	"	11	22
vasártérről	d. u.	1	45
m. áll. vasutra	"	1	52
H.-Bősörmény felől	vasártérről	8	27
m. áll. vasutra	"	8	34
vasártérről	este	6	05
m. áll. vasuthoz	"	6	12
vasártérről	"	9	50
m. áll. vasutra	"	9	57

Füzes-Abony felől vasártérről	d. u.	8	54
Füzes-Abony felől m. áll. vasuthoz	"	5	35
Ohat-Kócs-Polgár fe vasártérről	reggel	7	44
Ohat-Kócs-Polgár felől m. áll. vasuthoz	reggel	7	54
Derecske-Nagy-Léta felől	"	7	15
Derecske-Nagy-Léta felől	d. u.	8	18

Apró hirdetés...

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Levélben tudakozásokra postatanácsot adunk, ha a szükséges pontosság beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

EGY nagy pékteknő eladó. Mester-utca 14. szám alatt.

NŐIRUHA varrótermünk vezetésére Biró Lászlóné urnót nyertük meg Budapestről, ki f. é. márczius hó 1-én kezdi meg nálunk működését. Erre az időre férfi és női munkásokat jó díjazás mellett már előre felvesszünk. Tanuló leányokat szintén szerződteünk. — Jelenkezhetni lehet Bosznay J. és Társa üzletében Debreczen, Kossuth-u. 5. sz.

HÁZ

üzlethelyiséggel és 2—4 szobás lakással s mellékkeliségekkel május elsejére bérbe kerestetik. Megfelelő ajánlatok a pontos cím (kerület, utca, házszám) és a bérösszeg stb. megjelölésével intézendők:

Eckstein Bernát

hirdetési irodájába, Budapest, V., Fürdő-utca 4. sz. — „Tárgas és kényelmes“ jelíggel.

Meghívás.

Az érmelléki takarékpénztár

1905 évi február hó 19-én délelőtt 9 órakor

Székelyhidon, a takarékpénztár helyiségében

XXXII-ik rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Az 1904-ik évi zárszámadás és mérleg előterjesztése és a tiszta nyereség megállapítása.
3. 853 — korona értékű követelés leírása.
4. A tiszta nyereség felosztása.
5. A jótékony célokra szolgáló összeg felosztása.
6. Az alapszabályok 21., 23., 46., 48., 57., 64., 70., 71., 94., 101. §-ainak módosítása, új szakaszokkal való pótlása és ennek folytán az alapszabályok szakaszainak a 94-iktől kezdve újra számozása.
7. A tisztviselői nyugdíj szabályzat tervezete felett határozat hozatal.
8. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása.

Figyelmeztetés.

1. A közgyűlésen szavazataikat csak azok a részvényesek érvényesíthetik, kik saját neveikre szóló és a közgyűlést legalább 30 nappal megelőzőleg neveikre átírt részvényeiket személyesen, vagy meghatalmazott részvényes társaik által a közgyűlés megnyitása előtt az igazoló-bizottságnak bemutatják.
2. Az évi mérleg és az erre vonatkozó iratok az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Az igazgatóság.

Uj! Megnyílt!! Uj!

a Kossuth-utczai Maradék áruház

olcsóbb minden végeladásnál.

Minthogy kizárólag rőfös árut rendezünk be, a raktáron levő összes cipő, kalap, női és férfi fehérművek, miederek, kesztyű, nyakkendő, harisnya, női és fiu ruhák, esernyők stb. fél árban árusítjuk el.

Uj! Székely Jenő és Társa utódai
Kossuth-utca 15. sz., Gyógyszertár mellett.

Uj!

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1905.

A Debreceni hitelbank

Részvénytársaság

folyó évi február hó 1-én megkezdte működését.

Kölcsönöket nyújt:

váltókra, kölcsönvényekre, értékpapírokra, árukra.

Óvadékkölcsönöket ad:

bérlőknek és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses

(amortizációs) kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra a legkedvezőbb feltételek mellett.

Elfogad betéteket

betéti könyvekre és folyószámlára a legmagasabb napi kamattal melletti kamatozás végett.

Vesz és elad:

mindennemű értékpapírt és ércpénzt, valamint

Elfogad megbízásokat

ilyenek vételére vagy eladására és minden a bankszakmába vágó ügyletek kérésére.

Üzleti helyiség: Széchenyi-utca

1. sz. I. emelet.

Az igazgatóság.

1 liter

Borhegyi borviz

8 krajczár,

mely kitűnő, üdítő egészséges ital, kapható

Máyer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utódai Debreczen.

Üveg betét 4 krajczár.

A gróf Degenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak

„Erzsébet“ szőlőtelepén

kitűnő minőségű gyökeres szőlővessző, nemes gyümölcs-oltvány és spárga gyökér

olcsón megrendelhető.

Iroda:

Debreczenben, Kossuth-utca 32. szám.